

***Interdiszciplináris konferencia 1918 mikrotörténelméről
az MTA BTK Irodalomtudományi Intézet rendezésében***

*

*MTA BTK Zenetudományi Intézet, Bartók terem,
1014 Budapest, Táncsics Mihály u. 7.*

2018. október 24–26.

Október 24., szerda

- 9:30

Köszöntő

Az *E nagy tivornyán* című kötet bemutatása (KAPPANYOS András)

Többes számban – a konferenciához csatlakozó installáció bemutatása
(CSÁSZTVAY Tünde)

- 10:30

1. Világirodalmi kontextus

Elnök: SZÉCHENYI Ágnes

BALOGH Magdolna: Összeomlás alulról nézve – Józef Wittlin: *A föld sója*

DECZKI Sarolta: Nyugaton a helyzet

KARAFIÁTH Judit: Botrányok a nők körül a húszas évek francia
irodalmában

MANN Jolán: „Ady Endre mindannak fájdalmas szintézisét jelenti, ami
e földgolyón magyar” – Miroslav Krleža Ady-képe

SÁRDI Krisztina: Párizs, a művészek Mekkája és Babilonja – A Párizs-
mítosz kialakulása a húszas években magyar és amerikai tükörben

---

- 14:30

2. A kultúra intézményei

Elnök: ANGYALOSI Gergely

BALÁZS Eszter: Irodalmi önszerveződés forradalmi helyzetben –
A Vörösmarty Akadémia, 1918. december–1919. március

FÖLDES Györgyi: Avantgárd, szétrajzás női vetületben – Újvári Erzs, Réti
Irén, Kádár-Karr Erzsébet, Földes Jolán

KAPPANYOS András: *1918 – Szabadulás* – A magyar avantgárd első
szakítópróbája

KÁDÁR Judit: Az *Uj Idők* küzdelme a pacifizmussal az első világháború
alatt

PATAKY Adrienn: Nyugatos szerzők kiadási lehetőségei a háború éveiben
RÓZSAFALVI Zsuzsanna: „Hogyan készüljünk a haza felszabadítására?” –
A vesztes háború hatása a Kisfaludy Társaság működésére

VIRÁGH András: A csatazaj és a múzsák – A magyar vidéki sajtó és
a tárcairodalom a káosz éveiben (1914–1920)

Október 25., csütörtök

- 9:30

3. Film, képzőművészet, színház, zene

Elnök: BALÁZS Eszter

BÁLINT Anna: Csáky József és Moholy-Nagy László konstruktivizmusa

BENYOVSZKY TÓTH Anita: Háború és színház Erzsébetfalván – A kabaré és a műszínikör felvirágzása egy rendkívüli időszakban

BICSKEI Éva: Traumás neurotikusok reakciómódjának atavisztikus formái

HÁMORI Katalin: Mühlbeck Károly szatirikus grafikái az első világháborúról

SZABÓ Ferenc János: Átaludni a világháborút – Krúdy Gyula egyik kedvelt operettidézete

ZÁHONYI-ÁBEL Márk: Filmpolitikai koncepció a háború végén – A mozgófényképügy szabályozásáról szóló törvényjavaslat (1918) vizsgálata

---

- 14:30

4. A kortárs szeme: naplók, memoárok

Elnök: BALOGH Magdolna

GAZSÓ Hargita: Mélységek és magasságok – Munk Artúr orosz fogságban töltött időszakáról

HARKAI VASS Éva: Háború, közérzet, életvitel – A háború utolsó éveinek lenyomata Csáth Géza emlékezetszövegeiben

JENEY Éva: A betegség és a nagy háború

JUHÁSZ Andrea: „A háború kísértete mellém szegődött...” – A fogságtól az emlékiratig: Kuncz Aladár *Fekete kolostor* című könyvének keletkezéstörténete

MAJOR Ágnes: „A háború halottjának tekintem magam” – Csáth Géza (és a háború) végnapjai

LO BELLO Maya: Amikor a kritikus politizál – Fenyő Miksa 1918-as írásai a *Nyugatban*

SZÉCHENYI Ágnes: Szellemi függetlenség elvben és gyakorlatban – Schöpflin Aladár

Október 26., péntek

- 9:30

5. Írók, művek: döntések és dilemmák

Elnök: FÖLDES Györgyi

BORBÁS Andrea: A háború narratívája *A Halottak élén* (1918) című kötetben

MÓROCZ Gábor: Balázs Béla útja a katonaköltészethez

MUNTAG Vince: Hattyúdal – A monarchizmus mint a folytathatatlanság metaforája Molnár Ferenc *A hattyú* című művében

SANTAVECZ Anita: A széthullás és a meginduló kulturális virágzás tapasztalatának kettőssége Ritoók Emma *A szellem kalandorai* című regényében

SZÉNÁSI Zoltán: „Ideje most már mást dalolnunk!” – Babits világszemléleti fordulatainak jelzései 1918-ban publikált verseiben

VERES Miklós: Háború vagy béke – Herczeg Ferenc és az első világháború

ZSOLDOS Emese: „... az élmény felismerésében való találkozás” – *A Kék-szakállú herceg vára* (1918) és Bródy Sándor *Rembrandtja* (1924)

- 14:30

6. Kultusz és közélet

Elnök: SZÉNÁSI Zoltán

BÖDÖK Gergely: Október – Magyarország 1918-ban

SZABÓ Pál: John Reed tudósításai a szerbiai magyar offenzíváról

KÖTÉL Emőke: „Hasznos a futás és még csak nem is szegyen.”

MARMIROLI Lorenzo: Az olasz katonai győzelem és a központi hatalmak jövője a *L'Unità, problemi della vita italiana* és a *Nyugat* című folyóirat hasábjain (1918 októbere és novembere)

MÉSZÁROS Zsolt: Politikák / divatok – *A Budapesti Bazar* és a *Divatsalon* (1918–1921)

PATONAI Anikó Ágnes: Két ünnep

- 18:00

Nekünk Mohács kell – Víg Mihály Ady-műsora